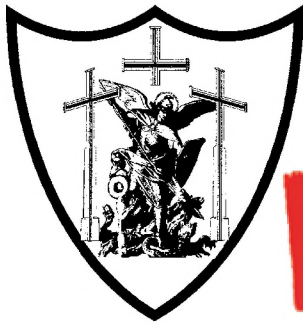

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Opozycja zamierza przeprotestować Gabrieliusa Landsbergisa ws. willi w Grecji **str. 2**
- Mieszkańcy Litwy piją za mało wody **str. 3**
- Kampania społeczna „Jedź na rowerze o życie” **str. 3**

Rota

- Dominika Baniewicz zdobyła tytuł wicemistrzyni olimpijskiej w Paryżu **str. 1**

- Francja – elegancja czy dekadencja? **str. 1**
- W obronie dzieci i rodziny **str. 20**

PRENUMERATA 2024

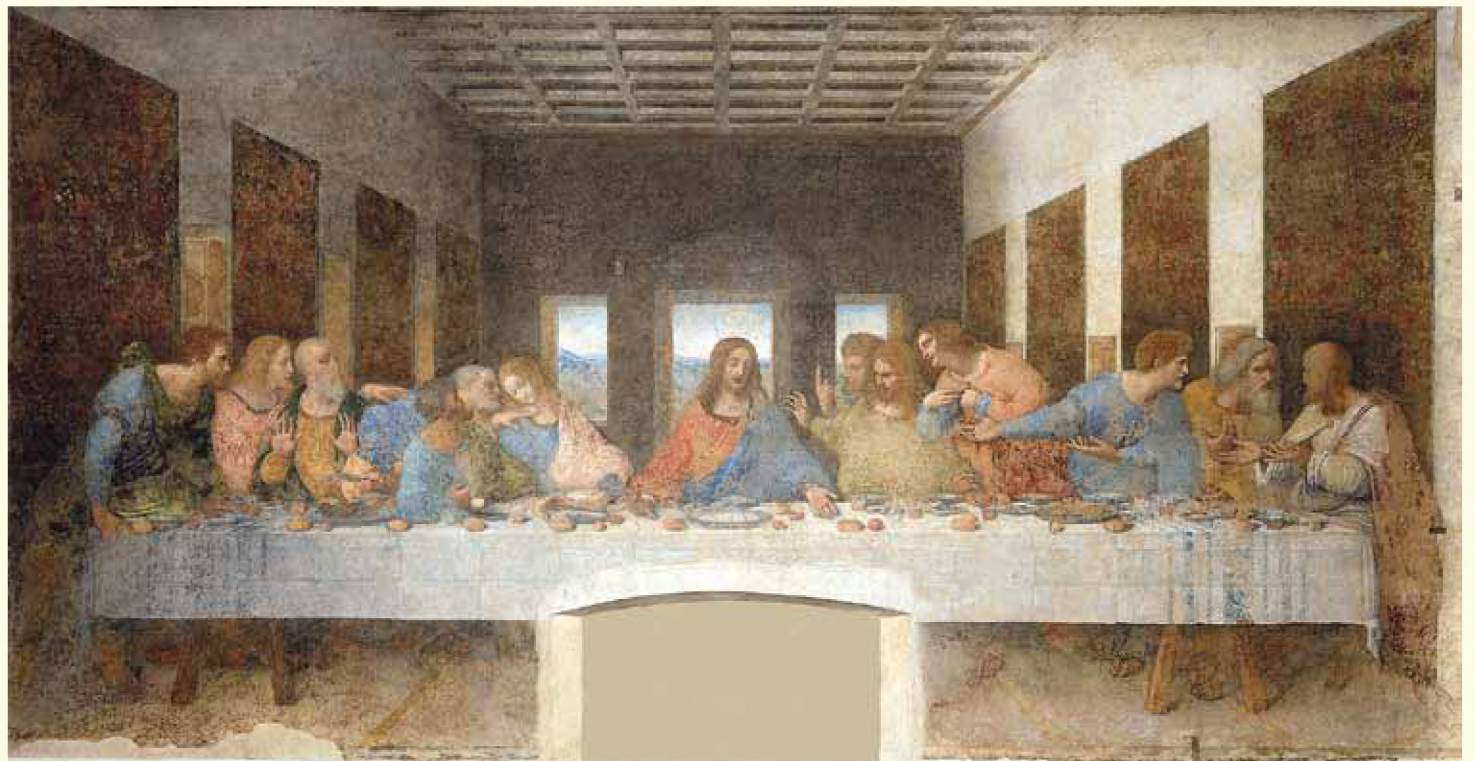
**Do 19 sierpnia
trwa prenumerata
na wrzesień
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Drodzy Czytelnicy,

Na pierwszej stronie „Tygodnika Wileńszczyzny” zamieszczamy reprodukcję obrazu Leonarda da Vinci „Ostatnia Wieczerza”. Zamiast tradycyjnych nagłówek postanowiliśmy wyrazić naszą solidarność z chrześcijanami całego świata i stanowczy nasz protest wobec kpiny i szyderstwa z uczuć wiernych, które miały miejsce podczas otwarcia igrzysk olimpijskich w Paryżu.

W centrum uwagi znajduje się obraz „Ostatnia Wieczerza”, który przedstawia moment, gdy Jezus Chrystus spożywa ostatnią wieczerzę ze swoimi uczniami. Obraz ten jest dla nas, chrześcijan, jednym z symboli wiary, miłości i zbawienia.

Chcemy, aby nasz głos został usłyszany. Niech to będzie przypomnienie, że warto dbać o wzajemny szacunek i zrozumienie, niezależnie od naszych przekonań czy wyznawanej religii.

Redakcja „Tygodnika Wileńszczyzny”

Listę do Sejmu poprowadzi Waldemar Tomaszewski

AWPL-ZChR wystawiło pełną 141-osobową listę kandydatów

Na konferencji prasowej w Sejmie została przedstawiona lista 141 kandydatów Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) w zbliżających się jesiennych wyborach parlamentarnych oraz najważniejsze założenia programu wyborczego. Ponadto posłowie polskiej partii zabrali głos w sprawie kontrowersyjnej ceremonii otwarcia igrzysk olimpijskich w Paryżu.

(Dokończenie na str. 5)

Dziewieniszki: pielgrzymka rozpoczęła się od poświęcenia szwedzkiej kapliczki

Wierni tradycjom przodków

Okolice Dziewiniszek są niezwykle bogate w urokliwe kapliczki. Każda z nich jest szczególnie ważna dla wiernych, stanowi integralną część lokalnej kultury, a jednocześnie przyciąga uwagę turystów. Jedną z takich kapliczek jest szwedzka kapliczka w Dziewiniszkach, mieszcząca się przy ulicy Subotnickiej. W ciągu dziesięcioleci przyciągała uwagę swoim wyglądem, a jednocześnie wywoływała dyskusje na temat swojej nazwy.

(Dokończenie na str. 4)

FOT. SALCININKAIT

Opozycja zamierza przepytąć Gabrieliusa Landsbergisa ws. willi w Grecji

Opozycja parlamentarna przygotowuje pytania do ministra spraw zagranicznych, lidera konserwatystów Gabrieliusa Landsbergisa w sprawie nieruchomości jego żony w Grecji.

Po uzgodnieniu z innymi frakcjami opozycyjnymi z taką inicjatywą wystąpiła Mieszana Grupa Posłów. Według jej przedstawicieli obecnie trwa zbieranie podpisów, aby wraz z rozpoczęciem jesiennej sesji parlamentarnej minister odpowiedział na pytania na sali posiedzeń.

Opozycja zamierza zapytać, dlaczego rodzina ministra kupiła luksusową nieruchomość w po-

dobnym czasie, gdy Rosja rozpoczęła inwazję na Ukrainę na pełną skalę i czy nie niesie to ze sobą dwuznacznego przekazu. Ponadto ma być zadane pytanie, czy Gabrielius Landsbergis nadużył swego stanowiska zwracając się o pomoc do przedstawicieli greckiego rządu i czy uzyskał dodatkowe koncesje.

W zeszłym tygodniu portal lrytas.lt napisał, że rodzina G. Landsbergisa kupiła luksusową willę na greckiej wyspie Egina. Działka z zabudowaniami jest zarejestrowana na nazwisko Austeji Landsbergienė, żony ministra. Za tę nieruchomość w lutym 2022 roku Austeja Landsbergienė zapłaciła 225 tys. euro zaliczki.

W deklaracjach majątkowych A. Landsbergienė z roku 2022 i 2023 wskazana jest nieruchomość za granicą o wartości 795 tys. euro.

Na podst. ELTA, delfi.lt

W ciągu trzech lat na przyciągnięcie talentów na Litwę przeznaczono 2,3 miliona euro

Aby w ciągu trzech lat przyciągnąć na Litwę wysoko wykwalifikowanych specjalistów i pracodawców, Ministerstwo Gospodarki i Innowacji przekazało na ten cel zachęty finansowe o wartości 2,3 mln euro.

Wysokość tegorocznego świadczenia dla osób fizycznych wynosi 3788 euro, dla pracodawców – do 6653 euro - aby je otrzymać, należy zawrzeć z pracodawcą umowę o pracę na czas nieokreślony, a zawód osoby przyjeżdżającej musi być na liście zawodów tworzących wy-

soką wartość dodaną, dla których na Litwie brakuje pracowników.

Według utworzonej przez Ministerstwo listy zawodów o wysokiej wartości dodanej, najczęściej dopłat przypada na takie specjalizacje jak: analityk systemów komputerowych, inżynier

programista, inżynier systemów komputerowych, programista, tester oprogramowania, kierownik techniczny i inżynier produkcji.

O świadczenia pieniężne będzie można ubiegać się do maja przyszłego roku.

Na podst. ELTA

Wilno po raz kolejny pokłóciło się z Rygą: tym razem o trzech mieszkańców

Wilno i Ryga znów się spierają: tym razem o trzech mieszkańców. Niedawno w „Wikipedii” napisano, że populacja obu stolic różni się zaledwie o 3 osoby. Ryga prowadzi, czym zainteresowała się wileńska agencja turystyczna „Go Vilnius”.

Jak podano na stronie „Wikipedii”, w Rydze mieszka 605 273

osób, a w Wilnie 605 270 osób. „Go Vilnius” dowcipnie podzielił się tym faktem na portalach społecznościowych.

„LIVE RIGA” może macie trzy osoby więcej, ale my mamy trzy restauracje wyróżnione gwiazdką Michelin. Jakość ponad ilość, prawda?” – napisała agencja turystyczna. Jednak 7 sierpnia anonimowy użytkownik serwisu

skorygował populację Wilna na 540 270 osób.

Według danych Departamentu Statystyki w lipcu tego roku w Wilnie i okolicach mieszkało 605 270 osób. Oczywiście nie według „Wikipedii”, ale według oficjalnych danych Departamentu Statystyki Wilno może wkrótce wyprzedzić Rygę o ponad 3 osoby.

Na podst. madeinvilnius.lt

Uwaga na bakterie w Morzu Bałtyckim

Ocieplenie klimatu stwarza odpowiednie warunki do rozprzestrzeniania się groźnych bakterii wzdłuż brzegów Morza Bałtyckiego. Jedną z nich jest bakteria Vibrio.

Według danych Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób, ryzyko infekcji w regionie Bałtyku występuje w gorących miesiącach letnich, kiedy temperatura wody morskiej wynosi około 20 °C. Specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) przypominają urlopowiczom nad Bałtykiem, jaki to rodzaj choroby i jakie środki zapobiegawcze należy podjąć.

Wibrioza jest chorobą zakaźną wywołaną przez bakterie Vibrio. Ponad 20 bakterii z rodzaju Vibrio może powodować wibriozę u ludzi, z których najczęstsze to Vibrio parahaemolyticus i Vibrio vulnificus.

Zakażenie Vibrio parahaemolyticus jest najczęściej związane ze spożywaniem surowych lub poddanej nieodpowiedniej obróbce termicznej owoców morza lub jakiegokolwiek żywności skażonej w wyniku niehigienicznego obchodzenia się z surowymi owocami morza. Objawy choroby pojawiają się w ciągu 24 godzin po zakażeniu i trwają około 3 dni. Po przedostaniu się bakterii z pożywieniem wibrioza objawia się objawami zapalenia żołądka i jelit – wodnistą biegunką, bólami brzucha, nudnościami, wymiotami.

Bakterie Vibrio występują w ciepłych środowiskach morskich o niskim zasoleniu, w wodach przybrzeżnych, a w miesiącach letnich w ujściach rzek, gdzie spotykają się słodka woda rzeczna i słona woda morską, w zamkniętych zbiornikach wodnych o umiarkowanym zasoleniu.

Na podst. nvsc.lrv.lt

SARS CoV-2 powszechny wśród dzikich zwierząt

Wirus SARS CoV-2, który u ludzi wywołuje COVID-19, jest szeroko rozpowszechniony wśród dzikich zwierząt. Badanie przeprowadzone przez amerykańskich naukowców wykazało, że w przypadku wybranych gatunków ryzyko narażenia na patogen wynosi aż 60 proc.

Wśród badanych zwierząt udało się zidentyfikować obecność przeciwciał na SARS CoV-2 u sześciu różnych gatunków. To oznacza, że miały one kontakt z wirusem. Większość z tych zwierząt to gatunki, które są powszechne w Ameryce Północnej.

Badania wykazały również, że narażenie na kontakt z SARS CoV-2 występuje częściej w miejscach, gdzie mieszka więcej ludzi.

Naukowcy dodają, że wirus szuka nowych organizmów, gdzie może przetrwać, gdyż spora część ludzkiej populacji została wyszczepiona. Dlatego SARS CoV-2 mutuje i przechodzi na kolejne gatunki.

Na podst. interia.pl

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Blisko 32 mln na organizację wyborów prezydenckich, do Parlamentu Europejskiego i referendum

Koszty organizacji wyborów prezydenckich, do Parlamentu Europejskiego (PE) i referendum w sprawie podwójnego obywatelstwa wyniosły 31,7 mln euro – podała Główna Komisja Wyborcza (VRK).

Według danych VRK 25,9 mln eur przeznaczono na wynagrodzenia pracowników. Kolejne 15,7 tysięcy przeznaczono na składki na ubezpieczenia społeczne.

Prawie 3,5 mln euro przeznaczono na wydruk dokumentów wyborczych, produkcję specjal-

nych hologramów wykorzystywanych podczas przedterminowego głosowania, plomb do urny

wyborczej oraz zakup specjalnych narzędzi ułatwiających głosowanie wyborcom niepełnosprawnym.

Kolejne prawie 1,3 mln euro

przeznaczono na zakup towarów i usług informatycznych.

Szacuje się, że koszty transportu wyniosły 682 tysięcy euro, usługi komunikacyjne – 162 tysięcy, upowszechnianie informacji w różnych grupach wyborców – 148 tysięcy euro.

Według VRK zakwaterowanie, wyżywienie i transport przedstawicieli zagranicznych obserwatorów wyborów, którzy przyjechali obserwować wybory, kosztowało 32 tysięcy euro.

Fot. Marlena Paszkowska

Ograniczenia w ruchu podczas festiwalu orkiestr wojskowych w Wilnie

24 sierpnia w Wilnie odbędzie się parada i festiwal orkiestr wojskowych NATO „Military Tattoo Lithuania 2024”. Podczas wydarzenia będą ograniczenia w ruchu - informuje Samorząd m. Wilna.

Od 12 sierpnia do 19 sierpnia możliwe będą krótkotrwałe zatrzymania ruchu na drodze do Parku Górnego od ul. T. Kosciuszko. Od 19 sierpnia do 25 sierpnia godz. 22.00 na tej drodze będzie obowiązywał zakaz ruchu

pojazdów (z wyjątkiem transportu imprezowego i osób niepełnosprawnych).

Od 20 sierpnia godz. 6.00 do 25 sierpnia godz. 1.00 na potrzeby wydarzenia zostanie zarezerwowany parking w pobliżu Parku Górnego.

Parada orkiestr państw NATO i Kompanii Honorowej Wojska Litewskiego odbędzie się 24 sierpnia w godzinach od 18.30 do 19.30. Uczestnicy pochodu przejdą z placu Łukiskiego, aleją Giedymina, ulicami T. Vrublevskio, Arsenalu, T. Kosciuszko do Parku Górnego. W czasie parady możliwe są krótkotrwałe zatrzymania ruchu.

Samorząd stołeczny przeprosza za chwilowe niedogodności.

Na podst. vilnius.lt

Mieszkańcy Litwy piją za mało wody

Wyniki badań wykazały, że zaledwie co 10 mieszkańców Litwy każdego dnia pije wymaganą ilość wody.

Jak wynika z badań przeprowadzonych przez „Vilnius vandenys”, około jedna piąta ankietowanych wypija 1-2 szklanki wody dziennie, jedna czwarta stwierdziła, że pije 3-4, a tylko 9 procent odpowiedziało, że wypija 7-8 szklanek lub więcej.

Według specjalistów osobom

dorosłym zaleca się wypijanie 8 szklanek płynów dziennie. Nie musi to być tylko woda – liczy się także herbata, sok, kawa. Zapotrzebowanie na płyny zależy w dużej mierze od otaczającego powietrza, wilgotności, masy ciała, wieku, aktywności fizycznej, a nawet płci. Jeśli ktoś jest zdrowy, absolutnie nie ma potrzeby obliczania, ile powinien wypić – to pokaże jego pragnienie.

Na podst. ELTA

16 tysięcy nowych komputerów dla litewskich szkół

Narodowa Agencja Edukacji (NŠA) zapowiada, że rozdistribuuje ponad 16 tysięcy nowych komputerów do 59 samorządów. Na ich zakup przeznaczono ponad 10,5 mln euro.

16 592 nowych komputerów do szkół trafi na początku nowego roku. Nowe komputery otrzyma 59 samorządów w kraju, które same zdecydują do których placówek trafi sprzęt.

Jesienią ubiegłego roku NŠA przekazała 2236 nowych komputerów 28 samorządom, w których zapotrzebowanie na sprzęt komputerowy było największe.

Na podst. ELTA

Oszuści wyludzili od mężczyzny 29 tys. euro

Łatwowierni...

Metodą „na policjanta” oszuści wyludzili od mężczyzny sporą kwotę pieniędzy. Poszkodowany oddał nieznajomym 10 tysięcy euro w gotówce i kartę bankową, z której zdjęto 19 tysięcy euro.

Jak podaje Główny Komisariat Policji Okręgu Wileńskiego, 30-latek zgłosił oszustwo. Poinformował, że od 6 do 12 sierpnia telefonowały do niego osoby, podające się za policjantów, które powiedziały, że

doszło do włamania na konto bankowe poszkodowanego i ktoś próbuje zaciągnąć kredyt. 12 sierpnia około godz. 11.00 na ul. S. Batoro mężczyzna spotkał się z osobą, której przekazał 10 tysięcy euro w gotówce i kartę bankową, z której wybrano około 19 tysięcy euro. Straty oszacowano na około 29 tysięcy euro.

Tego samego dnia w Wilnie ofiarami oszustów padły jeszcze trzy osoby. W południe nieznajome osoby zatelefonowały do 79-letniej kobiety i wyludziły 2000 euro. Taką samą kwotę wyludzili oszuści od 75-letniej kobiety, do której zatelefonowali około godz. 16.00. Zaś od 79-letniego mężczyzny oszustom udało się wyludzić około 14 tysięcy euro.

W sprawie oszustwa prowadzi się dochodzenie.

Litewskie lotniska odprawiły w lipcu o 10 proc. więcej pasażerów niż rok temu

W lipcu tego roku trzy litewskie lotniska odprawiły 647 tys. pasażerów. To o 10 proc. więcej niż w lipcu 2023 roku. Eksperci lotnictwa odnotowują, że tendencja pozostaje niezmienna – łączna liczba pasażerów na lotniskach w lipcu była nieco niższa niż w czerwcu – informują Litewskie Porty Lotnicze (LTOU).

Łączna liczba pasażerów w lipcu tego roku była o 9 proc. wyższa niż w lipcu roku przedpandemicznego – w 2019 r., kiedy odnotowano 595 tys. pasażerów.

W lipcu litewskie lotniska oferowały 83 regularne połączenia lotnicze. Na początku sezonu letniego uruchomiono nowe połączenia do Reykjavíku (Islandia), Lizbony (Portugalia), Krakowa (Polska) oraz na wyspy greckie przez Ateny.

Według Litewskich Portów Lotniczych w lipcu liczba pasażerów podróżujących w celach służbowych zwykle spada. Część litewskich podróżnych decyduje się w połowie lata na wakacje w swoim kraju, a więc ogólna liczba podróżnych nieco maleje, ale obserwując tendencje długoterminowe, utrzymuje się konsekwentny wzrost ruchu pasażerskiego.

W lipcu lotnisko w Wilnie odprawiło 463 tys. pasażerów (o 8 proc. więcej niż w lipcu 2023 roku), lotnisko w Kownie – 148 tūk. (wzrost o 14 proc.), lotnisko w Połdze – 37 tys. (wzrost o 27 proc.). Litewskie lotniska w lipcu obsłużyły blisko 5,2 proc. lotów (o 5 proc. więcej niż w tym samym okresie 2023 roku).

Fot. Marlena Paszkowska

NOWINY znad Solczy

W rejonie solecznickim – dodatkowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka

W bieżącym roku Samorząd Rejonu Solecznickiego wypłaca dodatkowe jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka.

Jak podkreśla samorząd, celem przyjętego aktu prawnego jest wzmocnienie rodzin wychowujących dzieci. O świadczenie to mogą ubiegać się rodzice dzieci, urodzonych od 1 stycznia 2024 roku i co najmniej jeden z rodziców jest zameldowany i faktycznie mieszka w rejonie solecznickim co najmniej 12 miesięcy przed urodzeniem dziecka.

Jak wynika z danych Wydziału Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Samorządu Rejonu Solecznickiego, dodatkowe jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka wypłacono 82 rodzicom. O to świadczenie można ubiegać przez 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Wnioski należy składać do działu świadczeń socjalnych. We wniosku należy wskazać zadeklarowane miejsce zamieszkania jednego z rodziców oraz dane dotyczące dziecka (dzieci). Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający tożsamość osoby oraz akt urodzenia dziecka/dzieci. Jeżeli podczas składania wniosku w Rejestrze mieszkańców RL nie ma danych o urodzeniu dziecka i (lub) jego meldunku, należy przedstawić dokument(y) potwierdzający fakt urodzenia dziecka i/lub dokument potwierdzający zadeklarowanie miejsca zamieszkania lub potwierdzający wpis do ewidencji osób, które nie zadeklarowały miejsca zamieszkania w samorządzie.

Dodatkowe jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka wypłacane jest ze środków budżetowych Samorządu Rejonu Solecznickiego i wynosi 6 BSI (1 BSI – 55 euro), tj. 330 euro.

W okolicy Dziewieniszek można spotkać jednego z najpiękniejszych motyli

Odwiedzając Regionalny Park Historyczny w Dziewieniszkach i znajdujący się tutaj kurhan Bėčionis można spotkać jednego z najpiękniejszych i największych motyli na Litwie – pazia królowej (lit. machaonas) – informuje Dyrekcja Obszarów Chronionych Dzukii-Suwałszczyzny.

Pelen wdzięku i lekki lot pazia królowej odróżnia go od innych motyli, podobnie jak jego rozmiar i jasne kolory – na pewno nie da się go nie zauważyć.

„Skrzydła pazia królowej to jaskrawa paleta kilku kolorów, pokryta pięknymi, regularnymi i symetrycznymi wzorami, kropkami, liniami. Jasnożółty kolor kontrastuje z czarnymi wzorami, a niebieskie i czerwone plamy na tylnych skrzydłach, które mają długi „ogon”, nadają mu szczególnego uroku” – mówi Žavinta Butvilienė, administratorka Centrum dla Zwiedzających Regionalnego Parku Historycznego w Dziewieniszkach. Pazia królowej to jeden z największych motyli w Europie, rozpiętość skrzydeł może sięgać 50-80 mm. Choć szeroko rozpowszechniony na Litwie, jest chroniony i wpisany do Litewskiej Czerwonej Księgi.

Pomimo imponującego wyglądu motyl ten jest zagrożony. Zagrożeniem dla pazia królowej jest utrata siedlisk: intensywna działalność rolnicza, urbanizacja i rozwój infrastruktury, które niszczą naturalne siedliska machaona – łąki, pola i rabaty kwiatowe. Motyle te są zależne od roślin z rodziny selerowatych, których zmniejszenie bezpośrednio wpływa na ich populację.

Jak wiadomo, szeroko stosowane w rolnictwie pestycydy zabijają nie tylko szkodliwe owady, ale także pożyteczne. Ci, którzy uprawiają koper, rutę, pietruszkę i marchew, mogą znaleźć na grządkach z tymi roślinami gąsienice pazia królowej (zielone w paski i czarne, gdy są jeszcze małe) i pozwolić im rozwijać się. Wcześniejsza wiosna i dłuższe okresy suszy mogą również negatywnie wpływać zarówno na motyle, jak i rośliny, które zjadają.

Aby zachować populację pazia królowej, potrzebne są kompleksowe działania.

Wierni tradycjom przodków

(Dokończenie ze str. 1)

Zwykle budowa kaplic wiązała się z ważnymi dla mieszkańców wydarzeniami: był to rodzaj wdzięczności za otrzymane od Boga łaski lub złożenie prośby o ochronę przed ewentualnymi nieszczęściami. We wspomnieniach miejscowych mieszkańców znalazły się opowieści, że szwedzka kaplica została zbudowana jako ochrona przed zarazą. W związku z tym, jedna z wersji głosi, że jej zbudowanie wiąże się z potopem szwedzkim w latach 1655-1660), któremu towarzyszyła za-

razą, albo z Wojną Północną w latach 1700-1721. Badacze przypuszczają także, że w miejscu kaplicy pierwotnie stał krzyż, który mógł jednocześnie znaczyć grób.

Zdaniem konserwatorów zabytków, kaplica mogła być restaurowana w końcu XIX wieku. Jest to zwarta budowla w formie kwadratu z dwoma przęsłami o wysokości 6 m, zakończona piramidalną wieżyczką na szczycie.

Tak jak kilka wieków temu budując kaplicę, tak i teraz społeczność Dziewieniszek zjednoczyła się do jej renowacji. Od 2018 roku, planując prace remontowe obiektu, celem samorządu rejonu solecznickiego było odnowienie kaplicy, która służyłaby przyszłym pokoleniom i przypominała o wyjątkowej przeszłości Ziemi Dziewieniskiej. Ze starych zdjęć wynika, że w drugim poziomie kaplicy, pod sklepieniem, znajduje się krzyż z ukrzyżowanym Jezusem. Mamy nadzieję, że rzeźba ta zostanie odtworzona. W otynkowanej niszy Wspólno-

ta Dziewieniska umieszcila rzezbę Matki Boskiej, która została podarowana przez założycieli Fundacji „Rodakom na Kresach” Małgorzatę i Wojciecha Sarnowskich. Dzięki staraniom starosty gminy dziewieniskiej Czesławy Marcinkiewicz został zachowany krzyż szczytowy, który był odrestaurowany i teraz umieszczony na wierzchołku kaplicy.

– Ten krzyż 10 lat stał u mnie w gabinecie, aż nareszcie wrócił na swoje pierwotne miejsce. Ogromnie się cieszę, że wszystkim razem udało się odbudować naszą kaplicę. Jestem pewna, że będziemy często tu się spotykali – powiedziała starosta Czesława Marcinkiewicz podczas uroczystości odsłonięcia szwedzkiej kapliczki.

W sobotę, 10 sierpnia, przy szwedzkiej kapliczce zgromadzili się uczestnicy pielgrzymki Dziewieniszki – Norwiliszki, mieszkańcy i goście gminy. Ksiądz proboszcz parafii Najświętszej Maryi Panny Różańcowej w Dziewieniszkach i parafii Matki Miłosier-

dzia w Norwiliszkach Renatas Švenčionis poświęcił odrestaurowaną kaplicę, modląc się o dobro mieszkańców i jedność wiary.

Uczestniczący w uroczystości mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, podkreślił, że opieka nad obiektami dziedzictwa kulturowego jest bardzo ważnym zadaniem samorządu. W związku z tym na terenie rejonu porządkowane są zarówno obiekty dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ogólnokrajowym, takie jak dworek w Jaszunach, jak też obiekty ważne dla społeczności lokalnych, takie jak kapliczka w Dziewieniszkach.

– Jestem jednocześnie i dumny, i wzruszony. Jestem dumny z państwa, jesteście inicjatywni, patriotyczni, wierni swojej ojczyźnie. Jestem niezmiennie wzruszony dzisiejszą uroczystością i byciem razem z wami, kiedy współpracując wykonaliśmy bardzo dobrą pracę. Kaplice i krzyże przydrożne są rozsiane po całym naszym rejonie, stanowiąc nie tylko nieodzowny krajobraz tych ziem, ale też świadcząc o wierze katolickiej jej mieszkańców. Odbudowaliśmy tę kaplicę, aby jeszcze raz zaświadczyć, że jesteśmy chrześcijanami i jesteśmy wierni tradycjom swoich przodków – mówił mer Zdzisław Palewicz.

Mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz i wicemer Waldemar Śliżewski, którzy razem z wiernymi udali się na pielgrzymkę, nie kryli zadowolenia z pięknej inicjatywy lokalnej społeczności, krzewiącej wiarę i umacniającej tradycyjne wartości.

Pielgrzymka Dziewieniszki – Norwiliszki zorganizowana była już po raz szósty i skupiła nie tylko lokalną społeczność, ale i wiernych z innych zakątków rejonu i Litwy. Pielgrzymi przebyli 14-kilometrowy odcinek pielgrzymki skupieni na modlitwie i wędzy z Bogiem. Po drodze w niektórych miejscowościach czekali na nich gościnni gospodarze. Była to okazja do lepszego poznania się, lepszego poznania naszego kraju, pielęgnowania dobrego sąsiedztwa i przyjaźni międzypokoleniowej, sprawdzenia i odkrycia siebie. Pielgrzymi, którzy przybyli do Norwiliszek, uczestniczyli we Mszy św., podczas której ks. Renatas Švenčionis modlił się o zdrowie i pomyślność dla wszystkich wiernych. Po Mszy św. przy zamku na uczestników czekała agapa. Miejscowe gospodynie częstowały pielgrzymów domowymi serami, kielbaskami i przepyszny chrustem.

Listę poprowadzi Waldemar Tomaszewski

AWPL-ZChR wystawiło pełną 141-osobową listę kandydatów do Sejmu

(Dokończenie ze str. 1)

Udział w konferencji prasowej wzięli: lider ZPL i AWPL, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski oraz posłowie na Sejm – Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski.

Apel o solidarne akcje chrześcijan

Spotkanie rozpoczęli od wyrażenia protestu wobec obrazy uczuć religijnych, do której miało dojść podczas otwarcia igrzysk olimpijskich w Paryżu. „Ważna dla wszystkich chrześcijan, katolików scena Ostatniej Wieczerzy stała się obiektem kpiny i drwiny. W stolicy Iranu – Teheranie – w odpowiedzi na szydzenie Paryża zawisł baner z reprodukcją obrazu Leonardo Da Vinci i napisem: „Zaprawdę, Mesjasz, Jezus Chrystus, Syn Maryi, jest wysłannikiem Boga”. My jako chrześcijanie, katolicy również chcemy wyrazić swój protest, pokazując dla całej Litwy, poprzez transmisję na żywo, reprodukcję oryginału „Ostatniej Wieczerzy” – powiedział Waldemar Tomaszewski. Zachęcił krajowe media do przyłączenia się do akcji i solidarnego zamieszczenia na pierwszych stronach gazet obrazu „Ostatnia Wieczerza”.

Utrudniony udział w wyborach

W jednomandatowych okręgach wyborczych partia wystawiła 25 kandydatów. I nie tylko w okręgach na Wileńszczyźnie, ale również w Kłajpedzie, Wisaginie, Jeziorosach i innych regionach kraju, a także w okręgu zagranicznym (lit. Pasaulio lietuvių). Posłowie zwrócili uwagę na to, że dokonany przez Główną Komisję Wyborczą (VRK) nowy podział na okręgi wyborcze w regionie wileńskim jest sprzeczny z prawem krajowym i międzynarodowym. Nie uwzględnił on bowiem składu narodowościowego w regionie, interesów mniejszości narodowych, w tym polskiej mniejszości narodowej, i narusza ich prawo do pełnoprawnego korzystania z praw wyborczych oraz wyboru swoich przedstawicieli. Elektorat polskiej mniejszości narodowej został rozdzielony.

„Okrąg miednicki został całkowicie zlikwidowany, a sołecznicki przekształcony w taki sposób, że przekracza przewidzianą w Kodeksie wyborczym proporcjonalność wyborców, a inne dwa okręgi, niemenczyński i rzeszański, podzielone w taki sposób, aby utrudnić dla polskiej mniejszości narodowej walkę wyborczą” – powiedziała na konferencji Rita Tamašunienė. Z inicjatywy posłów AWPL-ZChR w lipcu tego roku został złożony wniosek do Sądu Konstytucyjnego w sprawie

nowego podziału na okręgi wyborcze. Pod wnioskiem tym podpisało się 40 parlamentarzystów.

„Liczymy na to, że Sąd Konstytucyjny przyjmie nasz wniosek i rozpatrzy go również przez pryzmat międzynarodowych aktów prawnych” – mówiła posłanka.

Do tematu nowego podziału jednomandatowych okręgów wyborczych odniósł się też poseł Czesław Olszewski. „Sytuacja ta nie tylko narusza Kodeks wy-

selskiego oczekuje się w sześciu następnych okręgach: głównie w okręgu „Rzesza” (gminy Zujuny, Suderwa, Dukszy, Mejszagola, Awizenie, Rzesza, Podbrzezie, dzielnica Jęczmieniszki gminy wiejskiej Niemenczyn) oraz okręgu „Wilno Południowe” (gminy miasta Wilna – Grzegorzewo i Ponary oraz gminy rejonu wileńskiego – Czarny Bór i Pogiry) gdzie startują odpowiednio Waldemar Urban i Czesław Olszew-

wykształcenie wyższe, są wśród nich posiadający stopień doktora, samorządowcy, inżynierowie, lekarze, przedsiębiorcy, rolnicy, przedstawiciele oświaty, kultury, sportu. „Mamy też wiele młodzi, od lat 20. Posłem może zostać osoba w wieku 21 lat, ale nasz jeden kandydat skończy 21 lat przed samymi wyborami” – mówił europoseł.

Zaznaczył też, że priorytetem partii jest zachowanie szkolnic-

wartości chrześcijańskie!”, „Za sprawiedliwą dla wszystkich Litwę!”, „Za uczciwą politykę!”. „Nasze programowe, główne hasło „Za sprawiedliwą dla wszystkich Litwę!”. Odzwierciedlony jest w nim nasz cały program. Nasze państwo powinno być sprawiedliwe dla wszystkich regionów. Bo bardzo wielka jest rozbieżność między regionami, dotycząca m.in. dochodów mieszkańców, poziomu życia. Tę sytuację należy pilnie zmienić. Nie może być podziału na dwie Litwy!” – mówił Tomaszewski. Mówiąc o sprawiedliwości dla wszystkich, wskazał też na przestrzeganie praw mniejszości narodowych na Litwie. „Nie może być mowy o dyskryminacji językowej, w oświacie, kulturze itd.” – podkreślił.

Aktualne dla mieszkańców tematy

„Są hasła, główne założenia naszego programu wyborczego oraz zadania, które stawiamy przed sobą jako politykami i będziemy starali się je zrealizować. Część zadań już przedstawiliśmy w Sejmie. Część zadań została pięknie przywłaszczona przez innych posłów, co świadczy o tym, że podejmujemy aktualne dla mieszkańców tematy. Przedstawiamy te projekty, na które czekają nasi obywatele” – mówiła posłanka Rita Tamašunienė.

W programie wyborczym partii znajdują się propozycje obejmujące m.in. realizację skutecznej polityki wzmacniania rodziny, podwyżkę emerytur do poziomu średniej unijnej, bon senioralny w wysokości 400 euro, opodatkowanie banków i dużych sieci handlowych, zwiększenie świadczeń na każde dziecko do 200 euro miesięcznie, 5-procentowy podatek od wartości dodanej na żywność, minimalne wynagrodzenie w wysokości 1500 euro, bezpłatne leki dla osób powyżej 70. roku życia, zmniejszenie liczby posłów od 141 do 101 i in.

Zapytany przez dziennikarza o to, czy AWPL-ZChR uwzględniła w swoim programie, z jakich środków mają być zrealizowane te obietnice, Tomaszewski podkreślił, że te projekty partia próbuje forswać w Sejmie już nie jedną kadencję. A jeśli chodzi o to, skąd wziąć pieniądze, to przede wszystkim, jak wskazał, należy skutecznie zwalczać szarą strefę, gdzie są ogromne pieniądze, również należałoby opodatkować dodatkowo duże sieci handlowe oraz aktywa banków.

Wybory parlamentarne na Litwie odbędą się 13 października, w razie potrzeby druga tura w okręgach zostanie przeprowadzona 27 października.

Fot. Wiktor Jusiel

borczy, ale okazuje też brak szacunku wobec międzynarodowych konwencji, które nasz kraj ratyfikował. To moim zdaniem nieuzasadnione burzenie stabilności prawnej” – mówił poseł. Dodał, że jeśli Sąd Konstytucyjny nie dopatry się naruszeń ws. nowych okręgów, „będziemy zmuszeni zwrócić się do sądów europejskich, bo takiego chaosu prawnego nie da się tolerować”.

Szanse na wygrane w okręgach po dyskryminujących Polaków zmianach

Lider polskiej społeczności na Litwie Waldemar Tomaszewski przedstawił kandydatów w okręgach jednomandatowych. Mimo dyskryminujących zmian mówił o szansach i zadaniach dla kandydatów partii: w dwóch okręgach, gdzie została zachowana większość polskich wyborców należy zwyciężyć już w pierwszej rundzie. W tych okręgach kandydują Rita Tamašunienė i Jarosław Narkiewicz. Są to odpowiednio: okręg „Niemenczyn” składający się z gmin Niemenczyn, Sużany, Bujwidze, Bezdney, Mickuny, Grygajcie, Niemież, Rudamino, Ławaryszki rejonu wileńskiego oraz okręg „Sołeczki-Wilno”, w którego skład wchodzi rejon sołecznicki i gminy Mariampol, Rukojnie, Kowalczyki, Miedniki rejonu wileńskiego.

Wejście do drugiej rundy oraz potencjalne zdobycie mandatu po-

ski, jak też w okręgach: Wilna – „Nowa Wilejka” (kandydat Edyta Tamošiūnaitė), „Justyniszki-Wirszuliszki” (kandydat Danuta Narbut), Kłajpedy – „Marių” (kandydat Michail Andrijanow) oraz okręgu „Północ Nalszy” (Wiktor Woronin), w którego skład wchodzi samorządy Wisagini, rejonu ignalińskiego i gmina Turmont rejonu jezioroskiego.

W pozostałych 17 z 25 okręgów proporcje wyborców mniejszości narodowych są niewielkie i trafienie do drugiej rundy jest o wiele bardziej skomplikowane. Tym niemniej kandydaci zawalczą o jak największą ilość głosów wyborców, agituując jednocześnie za ogólnokrajową listę AWPL, która ma uzyskać co najmniej 5 proc. głosów w skali kraju. Temu na pewno będzie służyć nowość tych wyborów, że w okręgu „Pajūrio” w Kłajpedzie wystartuje sam lider partii Waldemar Tomaszewski, a w okręgu „Litwinów Świata” Einaras Vildė, były prezes litewskiej społeczności w Danii.

Wiele młodzi

141-osobową listę ogólnokrajową kandydatów (zobacz na stronie www.awpl.lt) otwiera lider ZPL i AWPL, europoseł Waldemar Tomaszewski. Druga na liście jest Krystyna Dzierżyńska, prezeska Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”. Absolutna większość kandydatów posiada

ta mniejszości narodowych, a więc na liście jest 57 nauczycieli i kierownictwa placówek oświatowych. Jest też 45 radnych rejonów wileńskiego, sołecznickiego, trockiego, szyrwinckiego, święciańskiego, miasta Wilna i Wisagini, gdyż partia mocno stawia na rozwój regionów i samorządności, a po drugie kandydując do parlamentu radni będą mogli sprawdzić, jak wyborcy oceniają ich pracę w samorządach po półtora roku kadencji.

Wśród kandydatów są osoby 6 narodowości – przedstawiciele mniejszości narodowych i Litwini, 83 kobiety i 58 mężczyzn.

Tomaszewski liczy na to, że prowadzona przez niego lista przekroczy 5-procentowy próg wyborczy. Choć jak podkreślił, nieraz Polacy apelowali o zniesienie progu wyborczego dla mniejszości narodowych. Przypomniat, że po odzyskaniu przez Litwę niepodległości nie było żadnych barier, ale w 1996 roku władza socjaldemokratów wprowadziła próg wyborczy dla mniejszości narodowych, który, jak podkreślił, „nie obowiązuje w innych krajach europejskich”.

Nie może być podziału na dwie Litwy

Na konferencji zostały też przedstawione hasła i główne założenia programu wyborczego.

Do wyborów parlamentarnych AWPL-ZChR pójdzie pod hasłami: „Za tradycyjną rodzinę!”, „Za

Wyniki nieplanowanych kontroli: w miejscowościach kurortowych nieletni pracują po nocach

Wykorzystywanie dzieci jest przestępstwem wyjątkowo ohydny

Tego lata Państwowa Inspekcja Pracy zainicjowała akcję nieplanowanych kontroli dotyczących nielegalnej i niezadeklarowanej pracy, naruszeń procedury samozatrudnienia w placówkach świadczących usługi żywienia i zakwaterowania, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudnienia młodzieży.

W rzeczonym okresie przeprowadzono dodatkowe 53 kontrole w wyżej wymienionych sektorach działalności gospodarczej w placówkach okręgów kłajpedzkiego i taurskiego.

Prowadzone są również dodatkowe kontrole po otrzymaniu zgłoszeń o nielegalnej pracy osób nieletnich. Inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy zauważyli, że liczba takich zgłoszeń w tym roku szczególnie wzrosła.

Główny Państwowy Inspektor Pracy Republiki Litewskiej Jonas Gričius podkreśla, że „wykorzystywanie dzieci to przestępstwo wyjątkowo ohydne, a Państwowa Inspekcja Pracy nie toleruje i nie będzie tolerować takich przestępstw. Dokładamy wszelkich starań, by zapobiegać takim nieuczciwym działaniom, dlatego stale współpracujemy z innymi odpowiedzialnymi instytucjami, takimi jak Państwowa Służba Ochrony Praw Dziecka czy policja. Tylko kompleksowe działania przyniosą rezultaty”.

W trakcie dodatkowych kontroli wykryto 11 przypadków nieprzestrzegania prawa przy zatrudnianiu nieletnich. Wykryto kilka przypadków nielegalnego zatrudniania nieletnich. Przedsiębiorstwom i ich kierownikom sporządzono protokoły ws. faktu nielegalnego zatrudnienia. Od 1 lipca 2024 r. grzywny znacznie wzrosły.

Oprócz tego, odnotowano przypadki pracy nieletnich po godzinie 22. Zgodnie z punktem 2 części 9 artykułu 36 Ustawy o bezpieczeństwie i higienie pracy, nieletnim zabrania się pracy w godzinach od 22 do 6. Ponadto w jednym z tych przypadków spółka przedstawiła dokumentację wskazującą na naruszenie wymogów dotyczących odpoczynku nieletniego, tj. nieletni nie tylko pracował dłużej niż 6 godzin, ale również w niedzielę. W sprawie wykrytych naruszeń osobom odpowiedzialnym w spółce sporządzono protokoły na podstawie części 2 artykułu 96 Kodeksu Wykroczeń Administracyjnych, która na kierowników lub inne osoby odpowiedzialne za osoby prawne nakłada grzywnę w wysokości od 240 do 880 euro.

Stwierdzono również inne rodzaje naruszeń. Na przykład, w Neryndze w miejscu kontroli stwierdzono obecność 17-latka. Chłopak twierdził, że był to jego pierwszy dzień, przyszedł zobaczyć, czy praca będzie mu

odpowiadać, zapoznać się z otoczeniem, innymi pracownikami, sprzętem kuchennym, sprawdzić, czy działa i samemu go wypróbować. Chłopak nie wiedział, że takie „próby” w godzinach pracy bez umowy o pracę są uważane za nielegalną pracę.

Państwowa Inspekcja Pracy zwraca uwagę, że są to typowe sytuacje, kiedy to pozwala się wypróbować pracę i rozpocząć pracę bez podpisanej umowy o pracę na tak zwany „niesformalizowany okres próbný”.

Kierowniczka Wydziału Prawa Pracy, główna inspektorka pracy I. Piličiauskaitė-Dulkė mówi, że przy ocenie regulacji prawnych należy podkreślić, że zgodnie z Ustawą o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz zatwierdzonym uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 518 z dnia 28 czerwca 2017 roku „O zatrudnianiu osób do 18. roku życia, trybie organizowania ich pracy i przygotowania zawodowego oraz warunków pracy dzieci” opisem konieczne jest uwzględnianie specyfiki zatrudnienia osób poniżej 18. roku życia i realizacji umowy o pracę w kwestii godzin pracy, godzin odpoczynku itp. I. Piličiauskaitė-Dulkė zwraca uwagę, że osoby poniżej 18. roku życia dzielą się na dwie grupy, tj. dzieci – osoby w wieku od 14 do 16 lat oraz młodzież – osoby w wieku od 16 do 18 lat.

„Przede wszystkim, by zatrudnić dziecko, pracodawca przed zawarciem umowy o pracę powinien na piśmie poinformować rodziców dziecka o grożącym mu ryzyku zawodowym oraz środkach bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, powinien też uzyskać pisemną zgodę jednego z rodziców w trakcie roku szkolnego natomiast – pisemną zgodę szkoły, do której uczęszcza dziecko” – podkreśla kierowniczka Wydziału Prawa Pracy.

Według I. Piličiauskaitė-Dulkė, należy również wiedzieć,

że pracodawca przed zatrudnieniem osoby poniżej 18. roku życia wysyłając ją na badania lekarskie powinien przedstawić jej opis przewidywanych warunków pracy i potencjalnego ryzyka zawodowego, a po otrzymaniu zaświadczenia lekarskiego

stolatków pracujących na statkach noc to 9-godzinny okres rozpoczynający się nie później niż o godz. 22 i kończący się nie wcześniej niż o godz. 6.

Oprócz tego część 10 artykułu 36 Ustawy o bezpieczeństwie i higienie pracy określa również

okresie 24 godzin.

I. Piličiauskaitė-Dulkė podkreśla, że zgodnie z częścią 5 artykułu 118 Kodeksu Pracy nieletnim nie może być również zlecany obowiązek pasywnego dyżuru w pracy lub domu. Oprócz tego, zgodnie z częścią 3 artykułu 126 Kodeksu Pracy osoby poniżej 18. roku życia mają prawo do dłuższego urlopu w ciągu roku pracy, a specyfika przyznawania urlopu wypoczynkowego została określona w części 11 artykułu 36 Ustawy o bezpieczeństwie i higienie pracy.

Od 1 lipca pracodawcy (osoby prawne), którzy nielegalnie zatrudniają pracownika, będą musieli zapłacić od 2 772 euro (3 płace minimalne) do 11 088 euro (12 plac minimalnych) za każdego nielegalnego pracownika. Pracodawca (osoba prawna), który został już ukarany za to wykroczenie w ciągu ostatnich dwóch lat, za powtórne wykroczenie będzie podlegał karze grzywny w wysokości od 5 544 euro (6 plac minimalnych) do 22 176 euro (24 płace minimalne) za każdego nielegalnego pracownika. Wysokość grzywny będzie zależeć od tego, czy pracodawca zgodzi się legalnie zatrudnić i wypłacić nielegalnemu pracownikowi trzy minimalne wynagrodzenia (2 772 euro).

Jeżeli obowiązek ten zostanie spełniony, zostanie on ukarany grzywną w wysokości 2 772 euro (3 płace minimalne) za każdego nielegalnego pracownika. Osoba prawna, która została już ukarana za to wykroczenie w ciągu ostatnich dwóch lat, zostanie ukarana grzywną w wysokości 5 544 euro (6 plac minimalnych) za każdą osobę pracującą nielegalnie.

Informacja Państwowej Inspekcji Pracy
Zdjęcie: pixabay.com

W Zatroczu trwa XX Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Wieczory w Zatroczu”

18 sierpnia w ramach festiwalu w Bazylice Trockiej pw. Nawiedzenia NMP o godz. 12.45 odbędzie się koncert organowy. Utwory różnych kompozytorów, m.in. J. S. Bacha wykona organistka Liena Andreita Kalnciema z Łotwy. Wstęp wolny.

18 sierpnia w Sali Europejskiej pałacu Tyszkiewiczów o godz. 19.00 z koncertem wystąpi Petras Geniušas (fortepian). Wstęp biletowany.

25 sierpnia na tarasie pałacu Tyszkiewiczów o godz. 19.00 odbędzie się ostatni koncert festiwalowy. Wystąpi solista Siergiej Kryłow i Litewska Narodowa Orkiestra Symfoniczna pod batutą Modestasa Pitrenasa. Wstęp biletowany.

W stolicy

Wygodniejszy i prostszy sposób

Już we wrześniu pasażerowie będą mogli kupować bilety stołecznej komunikacji miejskiej płacąc za nie zbliżeniowo – za pomocą kart płatniczych lub inteligentnych urządzeń. Wprowadzany obecnie system płatności zbliżeniowych zapewni szybszy i sprawniejszy zakup oraz aktywację jednorazowych biletów komunikacji miejskiej.

Pasażerowie będą mogli kupić i aktywować jednorazowy bilet dotykając ekranu czytnika zbliżeniową karty bankową lub inteligentnym urządzeniem.

„Taki sposób zakupu biletu komunikacji miejskiej jest znacznie wygodniejszy i prostszy zarówno dla mieszkańców Wilna, jak też turystów. Płatność zbliżeniowa pozwoli szybko zapłacić za podróż w mieście – nie trzeba będzie już liczyć monet w portfelu ani czekać na resztę od kierowcy” – mówi dyrektor Administracji Samorządu m. Wilna Adomas Bužinskas.

Po wejściu w życie możliwości zakupu jednorazowych biletów płatnością zbliżeniową kierowcy nie będą już sprzedawali biletów papierowych.

„Zbliżeniowy zakup biletów

w autobusach i trolejbusach skrócić czas podróży i zwiększyć bezpieczeństwo pasażerów – uważa kierowców skupiona będzie wyłącznie na prowadzeniu pojazdu, nie będą też marnowali czasu na sprzedaż biletów. Innowacyjne rozwiązanie płatnicze poprawi również komfort podróżujących. Oczekuje się, że jeden na pięciu pasażerów wybierze ten zbliżeniowy sposób zakupu biletu” – mówi pełniąca obowiązki dyrektora „JUDU” Loreta Levulytė-Staškevičienė. W 2023 r. papierowe bilety u kierowców kupowało nieco ponad 5 proc. pasażerów komunikacji miejskiej.

Wstrzymanie od 1 września 2024 roku sprzedaży biletów papierowych u kierowców stołecznej komunikacji zostało zatwierdzone decyzją Rady Samorządu m. Wilna.

Po 1 września pasażerowie będą mogli korzystać z wcześniej zakupionych jednorazowych biletów papierowych aktywując je w autobusie lub trolejbusie jak zwykle.

Sprzedawane obecnie przez kierowców bilety papierowe zostaną zastąpione przez tańsze 60-minutowe bilety zakupione zbliżeniowo. Cena takiego biletu – 0,90 euro.

Dobiega końca budowa przedszkola w Zameczku

W szybko rosnącej stołecznej dzielnicy Zameczek w ciągu roku wybudowano żłobek-przedszkole. Ma zostać oddane do użytku już po kilku miesiącach. Będzie tu działało 16 grup przedszkolnych i wczesnoszkolnych dla 320 dzieci.

Nowoczesny dwupiętrowy budynek w kształcie litery U o powierzchni ponad 3 tys. metrów kwadratowych mieści m. in. grupy przedszkolne i wczesnoszkolne o uniwersalnych wymiarach, pomieszczenia administracyjne i pomocnicze, salę sportową/aulę, stółkę. W budowlę znajduje się niewielki brodzik z niezbędnym

wyposażeniem. Dla dzieci o specjalnych potrzebach zainstalowano windę. Na dziedzińcu wewnętrznym urządzono taras do organizacji imprez i zajęć sportowych.

W nowoczesnym przedszkolu stworzono przytulne środowisko i maksymalnie wykorzystano wewnętrzne przestrzenie budynku, by dzieci mogły bezpiecznie poruszać się nie tylko w swojej grupie, ale też odkrywać otaczające ich środowisko i bawić się w nim. Z myślą o procesie edukacyjnym zostaną zaprojektowane ergonomiczne i wielofunkcyjne meble, w grupach natomiast

pojawiają się inteligentne tablice.

Wewnętrzny dziedziniec żłobka-przedszkola przeznaczony jest do zabaw ruchowych i interakcji między dziećmi. Na urządzonym na dziedzińcu tarasie będą się odbywały imprezy i zajęcia sportowe. Można tu też będzie pograć na specjalnych plenerowych instrumentach muzycznych. Każda grupa będzie miała własną wiatę z wyposażeniem do zabawy. By zachęcić dzieci do zdobywania wiedzy, na terenie przedszkola będą urządzone specjalne miejsca do uprawy kwiatów czy ziół.

Nowe przedszkole w Zameczku jest wyjątkowe z tego względu, że będzie miało basen.

Obecnie w dzielnicy tej czynne są dwa przedszkola – „Pila-itukas” i „Gilužis”. Uczęszcza do nich 664 dzieci.

Rejestracja do nowego przedszkola ma się rozpocząć w grudniu, placówka natomiast rozpocznie działalność wcześniej niż planowano – w styczniu 2025 roku. Najdłuższa kolejka oczekujących (ok. 400 osób) na miejsca w przedszkolu jest obecnie właśnie w Zameczku.

Dobiega końca projektowanie kolejnego przedszkola w tej dzielnicy. Już wkrótce rozpocznie się jego budowa przy ul. Pajautos.

Wilno zaprasza na warsztaty generowania pomysłów na miasto

Stolica planuje przeznaczyć około 1 mln euro na stworzenie nowych przestrzeni, renowację bądź ulepszenie istniejących w celu poprawy jakości i komfortu życia wilan. Po powrocie mieszkańców z wakacji zorganizowanych zostanie 9 warsztatów generowania pomysłów.

W czerwcu po rocznej przerwie do stolicy powrócił projekt „Weź udział! Wilno”, którego celem jest poprawa środowiska życia mieszkańców Wilna. W ciągu prawie dwóch miesięcy zgłosili oni prawie 300 pomysłów. Mieszkańcy, którzy nadal nie są pewni lub nie są w pełni przekonani do swojej propozycji, zapraszani są do dopracowania lub skonsultowania swoich pomysłów podczas specjalnych warsztatów i zarejestrowania ich do 15 września na specjalnej platformie.

W tym roku mieszkańcy Wilna mogą zgłaszać pomysły w dwóch kategoriach – o małym i dużym zasięgu. Kategoria o małym zakresie otwarta jest na niekomercyjne pomysły poprawy środowiska o wartości do 30 tys. euro (w zależności od budżetu starostwa), w kategorii o dużym zakresie – o wartości do 150 tys. euro.

Komisja ekspertów przedstawione pomysły wybierze do głosowania, a od 7 października do 3 listopada mieszkańcy Wilna będą mogli oddawać głosy na atrakcyjne dla nich propozycje. Zwycięskie pomysły zostaną ogłoszone 6 listopada. W zależności od ich zakresu zostaną wdrożone w ciągu 1-2 lat. Pomysły z kategorii o małym zakresie zostaną wdrożone w ciągu 12 miesięcy, o dużym zakresie – w ciągu 24 miesięcy.

Dla wygody wilan miasto wspólnie z „ID Vilnius” organizuje również warsztaty generowania pomysłów. Pierwsze z nich rozpoczną się już 20 sierpnia na Antokolu w Laboratorium Miejskim. Ogółem w różnych dzielnicach stolicy zorganizowanych zostanie 10 warsztatów. W ich trakcie mieszkańcy będą szukać pomysłów na poprawę lub aktywizację swojego środowiska życia, oceniać kontekst swego miejsca zamieszkania, mocne i słabe strony, wyjątkowość oraz jego odrębność. W oparciu o to będą szukać pomysłów na przekształcenie przestrzeni publicznych lub doskonalić pierwotne pomysły.

W tym roku na realizację pomysłów w ramach „Weź udział! Wilno” zaplanowano rozdysponowanie około 1 mln euro. W 2022 roku rozdysponowano ponad 300 tys. euro, w 2021 roku – 64 tys. euro. Od momentu rozpoczęcia projektu zrealizowano 52 inicjatywy.

Kampania społeczna „Jedź na rowerze o życie”

Wileńskie Biuro Zdrowia Publicznego „Vilnius sveikiau” zachęca do aktywnych obchodów Światowego Dnia Zapobiegania Samobójstwom. Dzień ten przypada na 10 września. Przez cały miesiąc prowadzona będzie kampania społeczna „Jedź na rowerze o życie” – w aplikacji „Walk15” można będzie zbierać kilometry symbolizujące wsparcie dla osób, które były lub są zagrożone samobójstwem.

Od 10 sierpnia do 10 września „Vilnius sveikiau” zachęca do ruchu – jazdy na rowerze, biegania czy spacerów – i zbierania w aplikacji „Walk15” kilometrów lub kroków, które zostaną pod koniec kampanii podsumowane. Każdy zebrany w trakcie kampanii kilometr i krok będzie symbolizował poparcie dla osób, których dotyczy zagrożenie samobójstwem.

Na najaktywniejszych uczestników kampanii czekają prezenty. Można będzie wygrać bilet do teatru „Kitas kampas” na spektakl „Wspaniałe rzeczy” („Nuostabūs dalykai”), który się odbędzie 19 września w „Menų spaustuvė”, albo upominki od „Ponas dviratis” czy biura „Vilniaus sveikiau”.

Wileńskie Biuro Zdrowia Publicznego zachęca do udziału w kampanii rodziny, przyjaciół, kolegów, sąsiadów i promowania w ten sposób informacji o tym, że osoby zagrożone samobójstwem nie są same. Przejechane kilometry będą symbolizowały jedność oraz troskę społeczeństwa w tym temacie.

W Światowym Dniu Zapobiegania Samobójstwom – 10 września – „Vilnius sveikiau” zaprezentuje najnowsze wyniki sondażu społecznego, ukazujące stosunek mieszkańców Litwy do samobójstw.

Na początku września rozpoczną się również lub będą kontynuowane organizowane przez „Vilnius sveikiau” aktywności: nieodpłatne szkolenia „safeTALK” czy „ASIST” skierowane na prewencję samobójstw. Mieszkańcy będą mogli skorzystać z indywidualnych konsultacji psychologa, organizowane będą grupy wzajemnej pomocy oraz różnego rodzaju wydarzenia promujące zdrowie psychiczne.

Prognoza pogody na tydzień

Czwartek 15 sierpnia	Piątek 16 sierpnia	Sobota 17 sierpnia	Niedziela 18 sierpnia	Poniedziałek 19 sierpnia	Wtorek 20 sierpnia	Środa 21 sierpnia
25°C	28°C	28°C	27°C	23°C	22°C	24°C
11°C	15°C	17°C	17°C	19°C	13°C	13°C
VIII 19 VIII 26 IX 03 IX 12						
Księżyc: PEŁNIA OSTATNIA KWADRA NÓW 1 KWADRA						

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 15 sierpnia

Matki Boskiej Zielnej

Święto Wojska Polskiego

Słońce: wsch. – 5.55, zach. – 20.50

Długość dnia – 14 godz. 55 min.

Julianny, Daniela, Marii, Napoleona

Piątek, 16 sierpnia

Międzynarodowy

Dzień Zagrych

Słońce: wsch. – 5.56, zach. – 20.47

Długość dnia – 14 godz. 50 min.

Ambrożego, Aniola, Joachima, Rocha, Stefana, Teodora

Sobota, 17 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.58, zach. – 20.45

Długość dnia – 14 godz. 46 min.

Aniły, Euzebiusza, Joanny, Julianny, Klary, Mirona, Zawiszy

Niedziela, 18 sierpnia

Międzynarodowy Dzień La-

tarni Morskich

Słońce: wsch. – 6.00, zach. – 20.43

Długość dnia – 14 godz. 43 min.

Bronisława, Eryka, Heleny, Ilony, Laury,

Poniedziałek,

19 sierpnia

Światowy Dzień Pomocy

Humanitarnej

Światowy Dzień Fotografii

Słońce: wsch. – 6.02, zach. – 20.41

Długość dnia – 14 godz. 38 min.

Bolesława, Emilii, Jana, Juliana, Ludwika, Sykstusa

Wtorek, 20 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.04, zach. – 20.38

Długość dnia – 14 godz. 34 min.

Bernarda, Marii, Sabiny, Samuela, Stefana

Środa, 21 sierpnia

Światowy Dzień Optymisty

Słońce: wsch. – 6.06, zach. – 20.36

Długość dnia – 14 godz. 30 min.

Adolfa, Daniela, Filipa, Franciszka, Joanny,

decydujące zwycięstwo w wojnie, rozpoczęła się supremacja Niemiec na kontynencie europejskim.

19 SIERPNIA

440 – zmarł papież Sykstus III (właśc. Ksystus Colonna), święty, wybudował bazylikę Santa Maria Maggiore.

20 SIERPNIA

1920 – urodził się Vincentas Sladkevičius, od 1988 kardynał, przewodniczący Konferencji Episkopatu Litwy (zm. 2000).

– wybuchło II powstanie śląskie; zakończyło się sukcesem 25 VIII – usunięto niemiecką Sicherheitspolizei, powołano mieszaną Policję Plebiscytową.

– powstała zawodowa liga futbolu amerykańskiego National Football League (NFL).

21 SIERPNIA

1900 – urodził się w Naumestisie (Władysławowie) Max Band, amerykański malarz i rzeźbiarz pochodzenia litewsko-żydowskiego (Macierzyństwo, Żydowska narzeczona) (zm. 1974).

1940 – zmarł Jerzy Bandrowski, pisarz, dziennikarz, autor wspomnień z pobytu w Rosji (Przez jasne wrota) (ur. 1883).

1940 – ukazał się pierwszy numer komunistycznego dziennika w języku polskim „Prawda Wileńska”.

Wl. P.

15 SIERPNIA

1780 – urodził się w Brzostowie Malej (ob. Białoruś) Ignacy Żegota Onacewicz, historyk, bibliofil, prof. Uniwersytetu Wileńskiego (zm. 1845).

2010 – w Kowalczykach (r. wileńskiej) odbył się pierwszy festyn rodzinny „Witaj, święta, Wniebowzięta”.

16 SIERPNIA

400 – zmarł pierwszy bp Octodorum (ob. Martigny, Szwajcaria) Teodor z Grammont, święty.

1940 – urodził się Bruce Beresford, australijski reżyser (Woźąc panią Daisy – Oscar), scenarzysta.

17 SIERPNIA

1900 – urodził się Tadeusz Łopalewski, pisarz (Belleem Ostrobramskie, Kaduk, czyli wielka niemoc), od 1923 przebywał w Wilnie, redagował kwartalnik „Środy Literackie”, kierownik programowy Rozgłośni Wileńskiej (zm. 1979).

1920 – w bitwie pod Zadwórzem 330 polskich Obrońców Lwowa zatrzymało marsz 1. Konnej Armii Siemiona Budionnego na Lwów (polskie Terнопole).

18 SIERPNIA

1850 – zmarł Honoré de Balzac, francuski pisarz, ojciec powieści realistycznej (Komedia ludzka) (ur. 1798).

1870 – w bitwie pod Gravelotte-Saint Privat (k. Metz) Prusy mimo wielkich strat pokonały Francję;

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Polski Instytut Sztuki Filmowej ogłasza nabór filmów na polskiego kandydata do Oscara

Polski Instytut Sztuki Filmowej (PISF) ogłasza rozpoczęcie naboru filmów na polskiego kandydata do 97. edycji Nagród Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej (Oscary) w kategorii Najlepszy Pełnometrażowy Film Międzynarodowy. Termin nadsyłania zgłoszeń mija 23 sierpnia 2024 roku.

Wyłonienie polskiego kandydata do Oscara odbędzie się na posiedzeniu Komisji Oscarowej, której członkowie wybierani są m.in. spośród polskich przedstawicieli zawodów filmowych oraz zgodnie z wymogami Amerykańskiej Akademii Wiedzy i Sztuki Filmowej. Skład Komisji Oscarowej zatwierdza Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Hanna

Wróblewska na wniosek Dyrektora PISF Karoliny Rozwód.

Wybór filmu-kandydata odbywa się większością głosów. W przypadku ich równej liczby decydujący głos należy do przewodniczącego komisji.

„Film międzynarodowy jest definiowany jako film pełnometrażowy (trwający ponad 40 minut), wyprodukowany poza gra-

nicami Stanów Zjednoczonych oraz zawierający przeważającą (ponad 50 proc.) ścieżkę dialogową w języku innym niż angielski. Dozwolone są pełnometrażowe filmy fabularne, animowane i dokumentalne” – zaznaczono w informacji zamieszczonej na stronie internetowej Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Zgłoszenia można nadsyłać do 23 sierpnia 2024 roku do godz. 15.

Skład Komisji Oscarowej nie jest jeszcze znany. Jak powiedziała w wywiadzie dla PAP szefowa PISF-u Karolina Rozwód: „Zaprosiliśmy do niej ludzi niezależnych w poglądach. To będzie grono kilkunastu osób. Zależało mi na tym, by w stosunku do lat poprzednich liczbę ekspertów typujących polskiego kandydata do Oscara poszerzyć i bardziej zróżnicować w kontekście obszarów, którymi zajmują się zawodowo, a nawet ich wieku. Mam nadzieję, że moją opinię podzieli minister kultury i dziedzictwa narodowego, która musi zaakceptować tę listę. Kiedy to nastąpi, ogłosimy nabór filmów i podamy skład komisji”. W ubiegłym roku Komisja Oscarowa liczyła sześć osób, jej przewodniczącą była producentka Ewa Puszczyńska.

97. ceremonia rozdania Oscarów odbędzie się w nocy z 2 na 3 marca 2025 r.

Więcej informacji o kryteriach naboru filmów na polskiego kandydata do Oscara znajduje się na stronie Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Na podst. PAP
Fot. pisf.pl

ŚMIECH NA ZDROWIE

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
- Dziadku, co to jest niuans?
- Wytłumaczę ci wnucusiu na przykładzie. Przedwczoraj listonosz przyniósł mi emeryturę, pomyślałem o nim: przyszedł doręczyciel. A dziś rano, ten sam listonosz przyniósł mi wezwanie od komornika, pomyślałem o nim: przyszedł dręczyciel. I ta jedna literka różnicy, to jest właśnie niuans.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Julia jak zwykle stała na balkonie. Czekala.

Powoli zapadała noc, a jego nie było.

Wyglądała go już od kilku dni, skubiąc ze zniecierpliwienia i tak już porwane franki.

Zazwyczaj stał pod oknem i głośnym okrzykiem obwieszczał swoje przybycie.

Tym razem jednak mocno się spóźniał. Kiedy już miała zamknąć okno i udać się na spocznik, usłyszała jego, wywołujący drżenie serca, mocny, męski głos:
- Pani Julio to ja listonosz, rentę przyniosłem!

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
- Dlaczego nie byłeś wczoraj w pracy?

- Miałem zapalenie ucha środkowego.

- Nie bujaj, przecież ucho jest lewe lub prawe!

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Przyjdiesz do stolarza – wszędzie trociny. Do fryzjera – wszędzie włosy. A przyjdiesz do banku – pieniędzy nie widać, a do tego nawet długopis jest przywiązany.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
– Moja żona i ja już dawno zdecydowaliśmy, że nie kupimy mieszkania, żeby nie przywiązywać się do miejsca i być zawsze mobilnym.

– Jasne. Jak długo mieszkacie w tym wynajętym mieszkaniu?

– 18 lat, a co?

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Szanuję Supermana nie dlatego, że potrafi rzucić ciężarówką we wroga, ale dlatego, że nadal pracuje w biurze i wszyscy tam żyją. Nawet księgowy.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Smartfon – czarna skrzynka twego życia.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Dziś rano zamiast wody naładowałem do ekspresu do kawy Redbulla.

Byłem już w połowie drogi do pracy, kiedy zdałem sobie sprawę, że zapomniałem samochodu.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Nie wszystkie kary są za grzechy. Większość jest za głupotę.

